

Visitationstal till Vikingstads församling

”Här finns en gemenskap där Gud skapar *livstro*”

Sjögestads kyrka 10 november 2024

Mitt varma tack

Kära vänner i Vikingstads församling. Jag vill uttrycka en stor tacksamhet för visitationsdagarna. Tack för ert varma välkomnande, för goda samtal och möten.

Jag märker att det finns en stor stolthet över er församling och att vara kyrka här i Vikingstad. Genom samtal och möten med personal, förtroendevalda och församlingsbor har jag fått se och höra om allt gott arbete som sker här. Under de dagar jag varit här har jag bland annat fått vara med på onsdagsfika, sopplunch, jag har mött ungdomsgruppen och öppet hus för barnfamiljer, jag har fått vara med på andakt på Gammalgårdens äldreboende och besökt ett par av era vackra kyrkor. Jag har blivit generöst bjuden på så mycket god mat och fika, hemlagat och hembakat. Stort tack för er gästfrihet.

Att som biskop visitera församlingarna är kyrkans tusenåriga sätt att med moderna ord ”kvalitetssäkra” församlingsarbetet i ett stift. Det är också en möjlighet för oss att lära känna och lära av varandra. Jag kommer bära med mig många goda exempel från er som jag kommer att sprida till andra församlingar i stiftet.

I många århundraden har kyrkan funnits här och varit en plats för bön, gemenskap, vardag och högtid. Hur vi förvaltar det och vad vi ger vidare till barn och barnbarn är vad visitationen handlar om. Just nu är det ni som håller i stafettpinnen. Vilket avtryck vill ni lämna från vår tid, vilka traditioner vill ni lämna vidare? Vad behöver ni prioritera och göra för att överrätta en hållbar situation till nästa generation?

Ytterst sett finns vi som kyrka inte för vår egen skull. Levande församlingar finns till för att ge världen liv. Jag har mött så många kloka, engagerade och kompetenta medarbetare hos er – både anställda och ideella – som tillsammans bär församlingslivet. Ni bygger relationer, har energi och vill mycket. Det är härligt att se!

God bärkraft

Arbetet med en visitation sträcker sig över betydligt längre tid än de dagar jag varit här. Under våren har det skett ett stort arbete med det vi kallar för genomlysningar, då många av de områden en församling bär ansvar för belyses.

Vid visitationer talar jag gärna om att församlingar ska vara långsiktigt bärkraftiga på fem sätt; pastoralt, ekonomiskt, organisatoriskt, ekologiskt och demokratiskt.

Av rapporterna från den förberedande visitations-tiden blir det tydligt att ni överlag har **god bärkraft** i er församling här i Vikingstad. Det kan ni vara stolta över.

Ni har god **ekonomisk bärkraft**. Grunden till det är att ni har haft god förvaltning men också att det är en inflyttningsbyggd ni lever i. Vikingstad har växt de senaste åren vilket gör att ni har kunnat behålla goda medlemstal jämfört med många andra församlingar och pastorat. Det ni ska arbeta vidare med och som vi talat om under dagarna är den lokalförsörjningsplan som ni har påbörjat. Att få styrande dokument på plats är viktigt och det är ni också medvetna om. Dokumenten finns inte där för sin egen skull, utan är en grund för att ta välgrundade beslut, så att ni når de mål som ni skriver om i er församlingsinstruktion.

Den **ekologiska bärkraften** har ett långt perspektiv, det handlar om att bygga ett hållbart liv för vår och kommande generationer. Omställningen till klimatneutralitet 2030 är ett långsiktigt arbete ni delar med hela Svenska kyrkan. Här gör ni många bra saker, till exempel har ni minskat energiförbrukning i era fastigheter och klarar målet om fossilfrihet på fastighetsidan. Det vi alla kan göra mer av i vardagsverksamheten är att arbeta med den värderingsförflyttning vi behöver göra och hur vi lokalt kan bidra till klimaträttvisa globalt via ACT Svenska kyrkan. Det politiken inte kan lösa behöver vi med egenmakt skapa förutsättningar för själva.

”Ni bygger relationer, har energi och vill mycket. Det är härligt att se!”

Den **organisatoriska bärkraften** handlar om att ha en god arbetsmiljö med tydliga rutiner och strukturer och kompetenta medarbetare som kan utföra arbetet. Just nu är alla tjänster besatta, med många ganska nya medarbetare. Det finns en nyfiken energi i arbetslaget, som nu behöver formas till ett tryggt team där man tar till vara varandras kompetens fullt ut. En utmaning för en mindre församling är att ha resurser att bära alla de uppgifter som är ålagda en församling i Svenska kyrkan. För att klara av den uppgiften behövs gott samarbete och samverkan med stiftsorganisationen, grannförsamlingar/pastorat och inom församlingen. Jag ser att ni har både den insikten och även förmågan att efterfråga hjälp. Det kommer ge er möjlighet att få planer och policys på plats vilka hjälper er att fokusera på möten mellan människor och att förkunna evangelium.

Jag vill uppmuntra er att på sikt identifiera på vilka områden ni tillsammans med grannförsamlingar kan stärka er organisatoriska bärkraft.

Den **demokratiska bärkraften** handlar om att det finns förtroendevalda till kyrkofullmäktige och kyrkoråd. Ni har gjort ett gott arbete och fyller era platser idag. Ni är många engagerade och kunniga förtroendevalda med en bra åldersmix. Nästa höst är det kyrkoval och därmed är det hög tid att börja arbetet med att fylla listan inför valet.

Nu gäller det att tänka efter vilka kompetenser ni behöver i kyrkorådet de kommande fyra åren. Identifiera de personer ni tänker skulle vara goda krafter för församlingen och att tillfråga dem om att ställa upp. Att vara förtroendevald är ett väldigt roligt och ansvarsfyllt uppdrag i en samhällsbärande organisation med god ordning som Svenska kyrkan. Sitter du här och tänker att du vill bidra – tala med någon i kyrkorådet – det är tillåtet att själv räcka upp handen! Som förtroendevald är det alltid bra att fylla på med ny kunskap. Min uppmuntran till er är att ta tillfället i akt att gå utbildningar för

förtroendevalda när den nya mandatperioden börjar. Att göra det skapar både kunskap och gemenskap bland er förtroendevalda och kommer stärka hela församlingens liv.

I Vikingstads församling har ni en mycket god dopstatistik. Det är en viktig grund för den **pastorala bärkraften**. Den bärkraften handlar om kyrkans grundläggande uppdrag, kyrkans liv. Om att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Utan det så är vi ingen kyrka. Och som i alla andra församlingar finns det möjligheter och utmaningar i det arbetet. Jag upplever att ni griper er an den uppgiften på ett bra sätt i er nya församlingsinstruktion. Där sätter ni upp mål för var och en av dessa områden. Se till att skapa någon form av genomförandeplan för de kommande fyra åren så att ni vet **hur och när** ni ska arbeta mot dessa mål. Då får kyrkoherden lättare ett stödande team runt sig som bär visionen och vägen till att uppnå den.

Jag har tidigare nämnt att Vikingstad är en inflyttningssort; det är många, inte minst barnfamiljer, som flyttar hit. När man flyttar är det lätt att anknytningen till kyrkan och kyrkliga traditioner bryts. Samtidigt är man ofta nyfiken på sin nya hemort, beredd att göra nya saker. Här finns en möjlighet för er att knyta relation till nyinflyttade så att de snabbt upptäcker vad församlingen gör. Då blir det enklare att vända sig hit för gemenskap, aktiviteter och kyrkliga traditioner och högtider.

Invigningen av det nya kapellet i anslutning till församlingsgården i Vikingstad kan bli något som samlar gamla och nya församlingsbor. Om ni dokumenterar och kommunicerar era tankar om hur kapellet ska användas så kan det bli flera som bär den visionen och känner delaktighet i ”sin” kyrka.

Församlingsinstruktion

Nyligen fastställde domkapitlet er församlingsinstruktion. Församlingsinstruktionen är

”Genom samtal och möten med personal, förtroendevalda och församlingsbor har jag fått se och höra om allt gott arbete som sker här.”

församlingens styrande dokument som ska vägleda ert arbete de kommande åren. I den står församlingens vision:

”Vikingstads församling – en gemenskap där Gud skapar livstro.”

För att nå visionen har ni valt tre fokusområden: **Mötesplatser**, **Gemenskap** och **Kommunikation**. Jag kommer nu lyfta fram några iakttagelser utifrån dessa tre områden.

Mötesplatser

Det första fokusområdet är mötesplatser.

Under mina dagar här i Vikingstads församling har jag fått träffa församlingsbor i många generationer, i åldrarna 0 till 95 år. Vi kan konstatera att ni har en bra verksamhetsmix, utifrån viljan att nå människor i olika åldrar. Här finns möjlighet för den som vill att dela gemenskap, dela tro och liv i många goda mötesplatser. Den stora utmaningen är att nå ut och skapa kännedom om allt gott ni gör, så att fler kan delta i det. Jag återkommer till det i ert tredje fokusområde.

I församlingsinstruktionen lyfter ni musiken som en viktig grund för mötesplatserna. Jag gläds över att läsa om det, för musiken öppnar oss i mötet med varandra och med Gud.

Vi har också talat om era kyrkor och församlingshem, det är både en möjlighet och en utmaning att förvalta så många fantastiska rum som era kyrkor är. Jag har sett exempel på hur ni har gjort om kyrkorummet i Rappestads kyrka, för att möjliggöra just mötesplatser som passar dagens behov. Jag vet att fler behöver tänka som ni, och använda kyrkorummen mer, till flera aktiviteter. I det viktiga arbetet med att färdigställa er lokalförsörjningsplan kommer ni kunna ta ett helhetsgrepp om alla era lokaler och hur ni ska använda dem på ett långsiktigt hållbart sätt för att hårbärgera era levande mötesplatser.

Gemenskap

Ert andra fokus i styrdokumentet är gemenskap. Ordet kyrka får oss ofta att tänka på en byggnad, ibland tänker vi också på organisationen kyrkan med kyrkoråd, anställda och verksamheter. Men egentligen betyder det grekiska ordet kyrka – den som tillhör Herren. Alltså; kyrka handlar om tillhörighet och samhörighet, det vill säga gemenskap. Att som Svenska kyrkan vara en folkkyrka betyder att gemenskapen gäller hela folket. Det vill säga alla som bor på en plats, som vill vara med, oavsett tro. Detta låter ju bra i teorin – men hur blir det verklighet? Vad gör att man känner att man är en levande gemenskap där samhörigheten upplevs på riktigt? Den här utmaningen har ni tagit på allvar i er församlingsinstruktion. Ni har insett att gemenskap behöver byggas och vårdas. Bara mötesplatser räcker inte. En öppen mötesplats för småbarnsföräldrar eller en sopplunch för daglediga betyder inte att man lär känna varandra mer än helt ytligt. Men ni vill att era mötesplatser ska ha den där djupare kvaliteten.

Under visitationen har vi bland annat talat om i arbetslaget hur vi omsätter värdeord som trygghet och respekt till handling. Det handlar i grunden om att lära känna varandra, lära sig namnet på den man möter och lyssna till varandra. Det finns stor och god kunskap och erfarenhet av hur man gör det, både i arbetslaget och bland församlingsbor. Det är ett arbete som kommer ge frukt både i gudstjänstlivet och i det diakonala arbetet. För när man har byggt den där samhörigheten i den enskilda verksamheten kan den sedan utgöra en bro till andra grupper i kyrkan. Och gemenskapen i kyrkan kan i sin tur bidra till sammanhållningen i lokalsamhället. Ytterst sett syftar den kyrkliga gemenskapen till att ge världen liv och göra den här platsen och världen lite bättre för alla.

I församlingsinstruktionen skriver ni att diakoni, det vill säga kyrkans omsorg om medmänniskan i

”Jag ser att ni är bra på att bryta ensamhet och se till att alla känner sig inkluderade.”

utsatthet, är allas ansvar. Och att all verksamhet ska präglas av denna ömsesidiga omsorg om varandra. Jag ser att ni är bra på att bryta ensamhet och se till att alla känner sig inkluderade. Hur det ser ut med den djupare utsattheten som ofta döljer sig under ytan, som till exempel missbruk, våld i nära relationer, ekonomisk utsatthet eller mobbing, är något som behöver en genomlysning nu när ni fått medarbetare för det på plats.

Kommunikation

Det tredje fokusområdet som ni har valt är kommunikation. Jag är glad över att ni valt det som ett av era fokusområden för det är en viktig fråga för oss som kyrka. Vi har ett budskap som bär och håller genom tiden. Men en stor utmaning idag är hur vi når ut med det budskapet. En viktig del i detta kommunikationsarbete är, som ni skriver i församlingsinstruktionen, att alla känner ansvar för att sprida information och berätta om det ni upplever i kyrkan. Men det kan också vara bra att med professionell hjälp göra en kommunikationsplan och då identifiera vilka ni vill nå, med vilket budskap och genom vilka kanaler, till exempel de som är nyinflyttade i församlingen. Vad vill ni säga till dem?

Avslutande ord

Kära vänner, jag är glad och tacksam över att ha fått lära känna er och Vikingstads församling bättre. Ni äldre ideella som levt hela era liv i bygden och som bär den och kyrkorna och församlingslivet i era hjärtan. Ni föräldrar, som vill ge era barn det bästa av trygghet, gemenskap, livsglädje och framtidshopp genom att ge dem kyrkan som en resurs i livet. Ni ungdomar, som med humor och god kamratskap, utmanar vuxenkyrkan med frågor och idéer. Ni gubbar som matpratar och skapar andrum för tro mitt i livet och bjuder oss alla på mat som stärker gemenskapen. Ni kvinnor som ger av er tid till att minska ensamheten och stärka

omsorgen om varandra på många öppna mötesplatser. Här finns en levande myllrande församling!

När jag ser er kärlek till församlingen, till era kyrkor och er omtanke om era medmänniskor känner jag stort hopp för kyrkan och kristen tro.

Jag vill uppmuntra er; gläds och fira det fina som finns här; engagemang, kreativitet, goda mänskliga möten och uthållighet.

Här finns *En gemenskap där Gud skapar livstro*. Fatta mod, för ni gör skillnad varje dag!

Gud välsigne Vikingstads församling och tack för en väl genomförd visitation.

Marika Markovits, biskop i Linköpings stift